

Giftenreglement

Besluit:

Het Landelijk Bestuur vraagt de leden in te stemmen met het gewijzigde giftenreglement.

Inleiding

In verband met de uitvoering van wet- en regelgeving in het kader van de [Wet Financiering Politieke Partijen \(WFPP\)](#) is er een giftenreglement opgesteld waarmee duidelijkheid wordt gegeven over de wijze waarop de partij met de publicatie en ontvangst van giften om gaat. In het reglement wordt op basis van de wetgeving en de uitleg hiervan gesproken over bijdragen in plaats van giften.

De belangrijkste aanpassingen die nu voorliggen hebben betrekking op de volgende onderdelen:

Artikel 3: lid 3, 4 en 5 vanwege bijdragen van rechtspersonen en bijdragen in natura.

Artikel 5: nieuw artikel in verband met niet Nederlandse gevers.

Artikel 6 en 7 en algemene toelichting: cumulatie van bijdragen aan geledingen door gevers.

Bij alle aanpassingen gaat het om de wijze van registratie van ontvangen bijdragen en wanneer hiervan sprake is.

Door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties wordt gewerkt aan een nieuwe wet politieke partijen. In deze wet wordt – naast diverse andere regelgeving - een nieuw kader geschetst voor het beheer van de bijdragen voor landelijke én lokale partijen. De wet heeft extra gevolgen voor het beheer van bijdragen op landelijk en lokaal niveau. Totdat deze wet van kracht is, gelden de bedragen in de WFPP.

Giftenreglement

Dit reglement is gewijzigd op basis van de nieuwe wet- en regelgeving en de handreiking van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties die in het kader van de evaluatie van de WFPP is vastgesteld.

Het reglement treedt met terugwerkende kracht in werking vanaf 1 januari 2024.

Artikel 1 Toepassing

1. Dit reglement is van toepassing op bijdragen:
 - aan de landelijke ChristenUnie,
 - aan de Provinciale Unies van de ChristenUnie,
 - aan de lokale afdelingen van de ChristenUnie,
 - aan de neveninstellingen.
2. Als neveninstellingen van de ChristenUnie gelden: rechtspersonen die het Landelijk Bestuur in het kader van de Wet Financiering Politieke Partijen als zodanig heeft aangewezen en die met deze aanwijzing hebben ingestemd.
3. De geledingen die omschreven zijn in de vorige twee leden, worden in dit reglement aangehaald als "de partijgeledingen".

Artikel 2 Bijdrage

1. Iedere door een partijgeleding ontvangen geldelijke bijdrage van een natuurlijke persoon of rechtspersoon zonder dat daar een tegenprestatie tegenover staat.
2. Een bijdrage in natura die in geldwaarde is uit te drukken.

Artikel 3 Registratieplicht

1. De partijgeledingen registreren:
 - de naam en het adres van de gever;
 - het bedrag of de waarde van de bijdrage;
 - de datum van de bijdrage.
2. Bijdragen tussen de partijgeledingen onderling worden niet geregistreerd.
3. Bij bijdragen van in totaal € 1.000,- of meer van een stichting of vereniging moeten ook de donateurs van in totaal € 1.000,- of meer aan die stichting of vereniging worden geregistreerd. Het gaat daarbij om de gegevens zoals genoemd in het eerste lid van dit artikel.
4. Bij bijdragen van rechtspersonen worden ook de gegevens van de UBO's (Ultimate Beneficial Owners) geregistreerd zoals genoemd in het eerste lid van dit artikel.
5. Bijdragen in natura worden op dezelfde wijze geregistreerd en behandeld als geldelijke bijdragen. Voor het bepalen van de geldelijke waarde van de bijdrage wordt de gebruikelijke waarde van de zaak of dienst in het economisch verkeer gebruikt.

Artikel 4 Anonieme bijdragen

De partijgeledingen nemen geen anonieme bijdragen aan met een waarde die hoger is dan € 250. Zij retourneren dergelijke bijdragen of zij maken, indien retourneren niet mogelijk is, het gedeelte dat de waarde van € 250 te boven gaat, over op de daartoe aangewezen rekening van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Artikel 5 Niet Nederlandse gevers.

Bijdragen van niet-Nederlandse gevers worden doorgestort naar het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Artikel 6 Maximering bijdragen

De partijgeledingen nemen geen bijdragen of legaten van één donateur/gever/rechtspersoon aan met een cumulatieve waarde die hoger is dan € 100.000. Zij retourneren het bedrag dat boven de 100.000 uitkomt of zij maken, indien retourneren niet mogelijk is, het gedeelte dat de waarde van € 100.000 te boven gaat, over op de daartoe aangewezen rekening van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Artikel 7 Openbaarmaking

1. De landelijke ChristenUnie en haar neveninstellingen hebben een openbaarmakingsverplichting ten aanzien van ontvangen bijdragen op basis van de Wet Financiering Politieke Partijen. Zij melden dit aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties overeenkomstig de in de wetgeving genoemde bescheiden. Indien het totaal aan bijdragen van één en dezelfde gever meer bedraagt dan een bedrag groter of gelijk aan € 10.000 vindt melding binnen 3 werkdagen plaats. Indien het totaal aan bijdragen van één en dezelfde gever onder de € 10.000 blijft en boven de € 1.000 uitkomt, vindt melding uiterlijk op 1 juli van het daaropvolgende kalenderjaar plaats.
2. De Provinciale Unies en de lokale afdelingen hebben een meldingsverplichting ten aanzien van ontvangen bijdragen op basis van dit reglement. Zij melden dit – vooruitlopend op de wet politieke partijen – aan de ChristenUnie overeenkomstig de in de concept-wetgeving genoemde bescheiden. Indien het totaal aan bijdragen van één en dezelfde gever meer bedraagt dan een bedrag groter of gelijk aan € 10.000 vindt melding binnen 3 werkdagen plaats. Indien het totaal aan bijdragen van één en dezelfde gever onder de € 10.000 blijft en boven de € 1.000 uitkomt, vindt melding uiterlijk op 1 juli van het daaropvolgende kalenderjaar plaats. Het gaat dan om de volgende informatie:
 - de aantallen en de waarde aan ontvangen bijdragen,
 - of en zo ja van wie er bijdragen zijn ontvangen ter waarde van in totaal € 1.000 of meer, met daarbij de gegevens die op grond van art. 3, eerste lid zijn geregistreerd.

Artikel 8 Bijzondere bepaling voor kandidaat Tweede Kamerleden

ChristenUnie-leden die op de kandidatenlijst voor de Tweede Kamerverkiezingen staan vermeld, geven in aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen aan het partijbureau aan of zij van een gever in totaal meer dan € 1.000 aan bijdragen hebben ontvangen een en ander overeenkomstig het bepaalde in de Wet Financiering Politieke Partijen.

Artikel 9 Onvoorziene gevallen

In gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist het Landelijk Bestuur.

Toelichting

Algemeen

Op 1 mei 2013 is de Wet Financiering Politieke Partijen (WFPP) in werking getreden. De wet verving de Wet Subsidiering Politieke Partijen. Doel van de wet is een vergroting van de financiële transparantie van politieke partijen. Op hoofdlijnen zijn dit de belangrijkste speerpunten in de wet:

- Een voor politieke partijen verder gaande transparantie en rapportageverplichting ten aanzien van ontvangen bijdragen.
- Uitbreiding van deze transparantie en rapportageverplichting naar 'neveninstellingen' van politieke partijen.
- De verplichting van een bijdragenreglement.

Aanvullend zijn de afgelopen jaren strengere eisen gesteld aan de politieke partijen. Het gaat dan om een aanpassing van de drempelbedragen voor bijdragen zoals in de wet zijn opgenomen.

Veel bepalingen in de WFPP gelden nu nog niet voor afdelingen en/ of lokale afdelingen van de partij. In dit reglement worden echter een aantal basale regels – vooruitlopend op de nieuwe Wet Politieke Partijen - ook van toepassing op de lokale afdelingen en de Provinciale Unies. Insteek is om hiermee ervaring op te doen en zo zicht te krijgen op de effecten van deze nieuwe wetgeving. Op het moment dat de regels in de WPP definitief zijn vastgesteld, zullen we het reglement verder aanpassen.

Verder worden alle bijdragen aan de ChristenUnie en de partijgeledingen vanaf 2024 beschouwd als één cumulatieve bijdrage aan de ChristenUnie (art. 29b WFPP). De ChristenUnie doet de meldingen namens de partijgeledingen.

Het Landelijk Bestuur heeft ervoor gekozen om in dit reglement verder zo veel als mogelijk aan te laten sluiten bij de voorschriften in de WFPP. Daarom wordt daar ook af en toe naar verwezen.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

In artikel 1 wordt het toepassingsbereik van het reglement beschreven. Door expliciet te benoemen dat deze landelijke regeling ook op de lokale afdelingen en de Provinciale Unies van toepassing is, wordt in een keer tegemoetgekomen aan de op zich op zichzelf staande verplichting voor lokale afdelingen om een (eigen) bijdragenreglement te hebben. Het reglement krijgt daarmee een vergelijkbaar (dwingend) karakter als andere regelingen, zoals het contributiereglement en het reglement Kandidaatstelling.

De partijgeledingen in het tweede lid zijn de organisaties die in het kader van de WFPP bij de minister zijn aangewezen als officiële "neveninstellingen". Het betreft onder meer het Wetenschappelijk Instituut en jongerenorganisatie Perspectief. Door deze aanwijzing vallen deze partijgeledingen ook onder het regime van de WFPP (via art. 30). Aangezien het partijbureau niet alleen de administratie van de ChristenUnie, maar ook die van het WI en van Perspectief voert, is eenduidige uitvoering van de bepalingen van de WFPP en dit reglement gewaarborgd.

Artikel 2

Het bijdragenbegrip is breder dan alleen een geldelijke bijdrage. Het betreft ook de bijdragen in natura. Dit kunnen zowel producten en diensten zijn. De ontvangen bijdrage in natura moet in geld waardeerbaar zijn. Ook contributie wordt beschouwd als een bijdrage.

Artikel 3

Lid 1: Dit artikel bepaalt de registratieverplichting. De algemene regel is dat van iedere bijdrage geregistreerd moet worden wie de natuurlijke persoon is die de bijdrage heeft gegeven. (direct of indirect)

Lid 2: Geldbedragen die partijgeledingen over en weer elkaar toedelen, hoeven niet als bijdrage te worden geregistreerd.

Lid 3: Voor bijdragen vanaf € 1.000 of meer van een stichting of een vereniging gelden speciale voorwaarden. Alle donateurs van in totaal € 1.000,- of meer aan die stichting of vereniging moeten worden geregistreerd met daarbij de NAW gegevens.

Lid 4: Voor de UBO's geldt dezelfde verplichting. Het is de nodig dat duidelijk wordt welke persoon de uiteindelijke gever is van de bijdrage. Het gaat dan om eigenaar, of diegene die mag beslissen over een organisatie. De partijgeleding zal daarom de UBO-gegevens opvragen bij de donateur om zo de bijdrage te kunnen aanvaarden.

Lid 5: Bijdragen in natura moeten ook geregistreerd worden. Het kan bijvoorbeeld zo zijn dat een partijgeleding voor het afhuren van een zalencentrum slechts €1.000,- hoeft te betalen, terwijl de normale prijs €3.000,- bedraagt. De waarde van de bijdrage in natura is dan €2.000,-.

Artikel 4

Bijdragen die niet naar een persoon of rechtspersoon zijn te herleiden zijn 'anoniem'. Niet verboden is dat een partijgeleding probeert de herkomst van een anonieme bijdrage te achterhalen. Lukt dit, dan is de bijdrage niet langer anoniem. Lukt dit niet, dan zal de bijdrage boven de € 250 geretourneerd worden of, als dat ook niet lukt, moeten worden overgemaakt op een speciaal rekeningnummer.

Artikel 5

Een partijgeleding mag geen geldelijke bijdrage of bijdrage in natura ontvangen van een niet-Nederlandse gever. Dit houdt in dat alleen personen kunnen doneren die kiesgerechtigd zijn voor de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer, of een rechtspersoon of onderneming die in het Handelsregister ingeschreven staat. Als een niet-Nederlandse gever wel doneert is de partijgeleding verplicht deze geldelijke bijdrage, of de tegenwaarde van de bijdrage in natura, terug te geven aan de donateur. In het geval dat dit niet mogelijk is, moet dit overgemaakt worden naar het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Artikel 6

Cumulatieve bijdragen die meer bedragen dan € 100.000 moeten voor het meerdere afgedragen worden aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Het is toegestaan dat een partijgeleding eerst probeert het meerdere terug te geven aan de gever. Lukt dit niet, dan zal de bijdrage boven de € 100.000 moeten worden overgemaakt op een speciaal rekeningnummer.

Artikel 7

De openbaarmakingsverplichting voor de landelijke ChristenUnie en de in art. 1 genoemde partijgeledingen is geregeld in de WFPP. De rapportage aan de minister wordt door hemzelf openbaar gemaakt. De lokale afdelingen en Provinciale Unies hebben een beperktere publicatieverplichting, puur op basis van dit reglement. Vanuit het partijbureau zullen lokale afdelingen en Provinciale Unies ondersteund worden.

Artikel 8

Deze bijzondere bepaling vloeit rechtstreeks voort uit de WFPP (art. 29).

Artikel 9

Bij onduidelijkheden over de toepassing van dit reglement, beslist het Landelijk Bestuur. Het zal dit zo veel mogelijk doen naar letter en geest van de WFPP en de brochure die de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties daarover heeft uitgegeven.